

Egy a Világ Igazai közül:
Sztehlo Gábor, evangélikus lelkész

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

11. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Török Ildikó

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	16-17 évesek
Ajánlott időkeret	1 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A rászorultak, a bajba jutottak, a hátrányos helyzetbe kerülők iránti szolidaritás érzésének felkeltése, és a cselekvő szeretet bemutatása Sztehlo Gábor életének példáján keresztül.
A modul témái, tartalma	<p>Témák: Kapcsolatok – szolidaritás, együttműködés, segítségnyújtás; konfliktus – szembefordulás a hatalommal, diszkrimináció, rasszizmus, agresszió, háború; világkép – hit, értékek; erkölcs és jog – normák, lelkiismeret, döntés; személyiségek</p> <p>Tartalom: A Valahol Európában című film előzetes megnézése. A filmbeli zenész alakja. Sztehlo Gábor életútja. A lelkész jellemzése. Sztehlo példájának személyes tanulságai. Hasonló értékeket követő kortársai. Az utókor megbecsülése.</p>
Megelőző tapasztalat	II. világháború; a fordulat éve; az ötvenes évek
Ajánlott továbbhaladási irány	Sztehlo és a hozzá hasonló személyiségek tetteinek etikai dimenziói
A kompetenciafejlesztés fókuszai	<p>Önismerettel összefüggő kompetenciák: autonómia, hitelesség</p> <p>Önszabályozás: felelősségvállalás, törődés, tekintet másokra</p> <p>A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információfeldolgozás, problémaazonosítás, kreativitás</p> <p>Társas kompetenciák: empátia, szolidaritás</p>
Kapcsolódási pontok	<p>A NAT-hoz: Ember a társadalomban</p> <p>Tantárgyakhoz: osztályfőnöki óra; etika; történelem</p> <p>Modulokhoz: Gyerekköztársaság (szka207_35); A hajó megtelt (szka208_06); Mindig van másik út (szka208_07); A holokauszt – iskolai emléknap (szka208_14); „We are the children” (szka209_35); Itt nincsenek hősök (szka208_45); A szegények bankára (szka211_10)</p>
Támogató rendszer	<p><i>Isten kezében.</i> Sztehlo Gábor naplója nyomán sajtó alá rendezte: Bozóky Éva. Sztehlo Gábor Alapítvány. Budapest, 1992</p> <p>Miklya Luzsányi Mónika: <i>Hogy véget érjen a sötétség.</i> Dokumentumok Sztehlo Gábor lelkész gyermekmentő munkájáról a II. világháború idején. Harmat Kiadó. Budapest, 2003</p> <p>Merényi Zsuzsa rövid előadása in: Sztehlo Gábor alapítvány honlapja: www.sztehlo-gabor-alapitvany.hu</p>

Valahol Európában – magyar film, rendezte: Radványi Géza, 1947
--

Módszertani ajánlás

A modul feldolgozásához három változatot ajánlunk. Az A változat 5 csoportban dolgoztat fel szövegeket és oldat meg feladatokat. A B változatot a drámapedagógiában jártas tanulócsoporthoz ajánljuk. Az A és B változat feltételezi, hogy a tanulók előzetesen megtekintik Radványi Géza *Valahol Európában* c. filmjét, amelynek zenész főhősét Sztehlo Gábor alakjáról mintázták.

A C változatban előzetes feladatként gyűjtőmunkát végeznek erre önként vállalkozó tanulók, és a feldolgozás az ő általuk összeállított anyagokra épül. Ezt a variációt olyan osztályok számára javasoljuk, ahol vannak a hasonló feladatra vállalkozó, és a vállalt feladatot igényesen megoldó diákok.

Az A változat csoportjainak kialakításához a random módszert ajánljuk. Minden tanuló kap egy sorszámot 1-től 5-ig, és az azonos sorszámmal rendelkezők alkotnak egy csoportot.

A C változathoz szükség van számítógépre (laptopra) és projektorra a Power Point bemutató megtartásához. Ha a tanulók szívesen vállalnak feladatot, de a technikai feltételek nem biztosítottak, írásvetítővel is megoldható a bemutatás.

Mivel a 45 perces időtartam meglehetősen rövid, viszonylag szűk időkeret marad a zárószakaszra (5-7 perc). Mindenképpen szükség van egy érzelmi indíttatású lezárásra. Amennyiben nyitott kérdések maradtak, a tanulók érdeklődésének megfelelően lehetőséget kell teremteni esetleg tanítási órán kívüli időben a téma folytatására.

A modul mellékletei

Tanári segédletek
Nincsenek.

Tanulói segédletek

D1– Sztehlo Gábor és társai. Szempontok az önálló kutatómunkához. Hat példányban kell lemásolni a lapot.

D2 – Sztehlo Gábor. Életrajzi vázlat. Az A és a B változat esetén a lapból minden tanulónak kell egyet kapnia. A C változat ezt a mellékletet nem használja.

D3 – Sztéhlo Gábor élete. Ötféle szemelvény. Mindegyikből annyi példányt kell sokszorosítani, ahány tanuló van az adott szöveggel foglalkozó csoportban.

D4 – Sztéhlo Gábor élete. Ötféle csoportos feladatlap. Mindegyikből egy példányra van szükség.

D5 – Emlékfoslányok. Szemtanúk visszaemlékezésiből. Négyféle szemelvény. Mindegyikből annyi példányt kell sokszorosítani, ahány tanuló van az adott szöveggel foglalkozó csoportban.

D6 – Sztéhlo Gábor társai. Feladatkártyák. Mindegyik kártyából egy darabra van szükség.